

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการทางวินัย
ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

จัดทำโดย นายสุรียา จำปาทอง

ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการ

สังกัด ฝ่ายวินัยและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม

สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๓๓
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑

๑. ชื่อเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการทางวินัยของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๒. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดว่า ในการกำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม สมรรถภาพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการและพนักงานของสำนักงาน โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวยังกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งหนึ่งคนมีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลการปฏิบัติงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของคณะกรรมการ โดยยังมีอำนาจหน้าที่ในการบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงาน ซึ่งที่ผ่านมากระบวนการดำเนินการทางวินัยของพนักงานและลูกจ้าง ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ยังไม่มีกฎหมายและระเบียบวิธีปฏิบัติเพื่อใช้เป็นเครื่องมือ ในการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวเป็นการเฉพาะ โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เสนอขออนุมัติจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อนำ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ และที่ผ่านมาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการดำเนินการทางวินัย กล่าวคือ ผู้ทำหน้าที่ในการสอบสวน ผู้ทำการวิเคราะห์สำนวนการสอบสวน ผู้บังคับบัญชา รวมทั้งผู้มีอำนาจในการพิจารณา ยังไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน รวมถึงขาดความเข้าใจในกระบวนการทางวินัยให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และถึงแม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะเคยจัดอบรมให้ความรู้ถึงขั้นตอนกระบวนการดำเนินการทางวินัยให้แก่ผู้บังคับบัญชาและพนักงานมาบ้างแล้ว แต่เป็นการอบรมให้ความรู้ที่ผ่านมามากมาย ซึ่งผู้ผ่านการอบรมบางคนก็เกษียณอายุงานออกไปแล้ว บางคนผ่านการอบรมแต่ไม่เคยปฏิบัติ จึงเกิดการหลงลืม และในการแต่งตั้งบุคคลที่ทำหน้าที่สอบสวนต่อมาในภายหลังบางคนยังไม่เคยได้รับการอบรมหรือเคยผ่านการสอบสวนทางวินัยมาก่อน ส่งผลให้เกิดปัญหาในกระบวนการสอบสวน ได้แก่ ปัญหามาตรฐานของผู้ทำการสอบสวนทางวินัย รูปแบบขั้นตอนในการดำเนินการทางวินัย มาตรฐานในการใช้ดุลยพินิจในการลงโทษของผู้บังคับบัญชาการดำเนินการทางวินัย ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ มีมาตรฐาน มีประสิทธิภาพ และมีหลักประกันความเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป เห็นควรพัฒนาและเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินการทางวินัยของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.๒๕๖๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นมืออาชีพ โดยที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องมีบุคลากรที่มีสมรรถนะสูง มีระบบงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเริ่มตั้งแต่การจัดทำ การแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้เป็นมาตรฐาน มีความชัดเจนในการปฏิบัติ การจัดทำคู่มือการดำเนินการทางวินัยอย่างละเอียด รวบรวมแนวทางการลงโทษที่มีมาตรฐาน โดยศึกษาจากส่วนงานที่เป็นที่ยอมรับ แนวทางการลงโทษที่ผ่านมา

ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมถึงการรวบรวมแนวทางการพิจารณาตามคำพิพากษาศาลปกครอง การจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรผู้ที่จะเข้ามาอยู่ในกระบวนการดำเนินการทางวินัย ให้ความรู้ ความเชี่ยวชาญ

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีกฎหมาย ระเบียบ และคู่มือการดำเนินการทางวินัยอย่างชัดเจน และมีแนวทางการลงโทษที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป เพื่อเป็นหลักประกันความเป็นธรรมให้กับ ผู้กล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหา และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ เพื่อให้บุคลากรในกระบวนการดำเนินการทางวินัยมีความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้อง สามารถดำเนินการทางวินัยให้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ เพื่อให้คดีทางปกครองที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยไม่ถูกพิพากษาให้เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๔. เป้าหมาย

๔.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการทางวินัยที่มีหลักประกันความเป็นธรรม และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป เพื่อใช้ในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๔.๒ แต่งตั้งคณะทำงานในการจัดทำคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติในการดำเนินการทางวินัยอย่างละเอียดสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และรวบรวมแนวทางการลงโทษที่มีมาตรฐาน

๔.๓ จัดโครงการอบรมให้ความรู้แก่ผู้บังคับบัญชา นิติกร พนักงานที่มีวุฒิทางกฎหมาย และพนักงานที่สนใจ เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการทางวินัย

๔.๔ จัดเก็บรวบรวมสถิติข้อมูลในการตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของสำนวนทางวินัยที่ดำเนินการโดยผู้ผ่านการอบรม

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงาน

การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการทางวินัยของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้นั้น ได้นำความรู้มาใช้ในการดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ การคิดอย่างเป็นระบบ เป็นกระบวนการที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง โดยในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการทางวินัยดังกล่าว มีขั้นตอน ดังนี้

๕.๑.๑. การเตรียมความพร้อมล่วงหน้า ได้แก่ การเตรียมบุคลากร การเตรียมงบประมาณ การสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้องให้เห็นถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว ได้แก่ การเตรียมบุคลากรที่จะเข้ามาดำเนินการ อาทิ บุคคลที่จะทำหน้าที่คณะอนุกรรมการในการออกกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

๕.๑.๒. การเก็บข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การแสวงหาความรู้ ในขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจาก ก่อนดำเนินการจะต้องมีข้อมูลอย่างละเอียดรอบด้าน ข้อดี ข้อเสีย ผลวิจัยอ้างอิง และข้อมูลที่จำเป็นอื่นๆ เพื่อประกอบการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์

๕.๑.๓. การพัฒนาความเชี่ยวชาญ การใช้เครื่องมือ หรือวิธีการวิเคราะห์ ที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญในการดำเนินการทางวินัยให้กับบุคคลที่จะทำหน้าที่ในกระบวนการทางวินัย การนำกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้จากการดำเนินการมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๑.๔. การศึกษาทดลอง และทดสอบ สร้างหรือต่อยอดองค์ความรู้ การแบ่งปันความรู้ ขั้นตอนนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะส่งเสริมให้ได้มีการเผยแพร่ให้แก่ผู้สนใจ และเป็นการสร้างเครือข่าย ผู้ที่สนใจเข้ามามีส่วนร่วมเป็นผู้ดำเนินการทางวินัย และเป็นการแบ่งปันความรู้ให้แก่บุคคลอื่นอีกทางหนึ่งด้วย

๕.๒ หลักทฤษฎีการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) ในการแก้ไขปัญหา รวมถึง การเสริมสร้างและพัฒนากิจการดำเนินการทางวินัยของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั้น จะต้องมีการวิเคราะห์ถึงสภาพองค์การ (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง) เพื่อค้นหา จุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต โดยมีหลักการ ดังนี้

SWOT (SWOT Analysis)

<p style="text-align: center;">Strength</p> <p style="text-align: center;">มีอำนาจตามกฎหมาย บุคลากร อำนาจในการบริหาร ความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น</p>	<p style="text-align: center;">Weaknesses</p> <p style="text-align: center;">ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ เป็นการเฉพาะ ขาดค่านิยมร่วมของบุคลากร มาตรฐานในการสอบสวน ขาดแรงจูงใจ</p>
<p style="text-align: center;">Opportunities</p> <p style="text-align: center;">กฎหมายให้อำนาจในการ ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารสำนักงาน เลขาธิการ กกต.เป็นผู้มีอำนาจระเบียบ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานภายนอก</p>	<p style="text-align: center;">Threats</p> <p style="text-align: center;">กฎหมาย หรือระเบียบที่ใช้บังคับอยู่เดิม ถูกยกเลิก</p>

๕.๒.๑ **Strength** (จุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีจุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ ดังนี้

๕.๒.๑.๑. คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับวินัยและการลงโทษทางวินัยสำหรับเลขาธิการและพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๕.๒.๑.๒. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีพนักงานที่ดำรงตำแหน่ง นิติกรและผู้มีวุฒิทางกฎหมายที่มีความรู้ความสามารถจำนวนมากที่กระจายอยู่ในหลายส่วนงาน

ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีพนักงานที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยที่มาจาก ส่วนราชการอื่น

๕.๒.๑.๓. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระ ในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการเรื่องอื่น

๕.๒.๑.๔. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์

๕.๒.๑.๕. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับความอนุเคราะห์ จากหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งขอรับการสนับสนุน เป็นอย่างดีอยู่เสมอ

๕.๒.๒ Weaknesses (จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ) สำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง มีจุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ ดังนี้

๕.๒.๒.๑. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยที่เป็นระบบมีมาตรฐานเพียงพอ ยังคงต้องนำ กฎหมาย ระเบียบ หรือกฎ จากสำนักงาน ก.พ. มาใช้โดยอนุโลม

๕.๒.๒.๒. บุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีความรู้ ความสามารถ ผู้ที่มีวุฒิทางนิติศาสตร์ หรือผู้ที่มีประสบการณ์ในการดำเนินการทางวินัย ขาดค่านิยมร่วม ในการให้ความร่วมมือหรือสมัครใจเข้ามาเป็นผู้ดำเนินการทางวินัยเท่าที่ควร

๕.๒.๒.๓. การจัดทำสำนวนการสอบสวนยังไม่มีมาตรฐานที่เป็นไปใน แนวทางเดียวกัน

๕.๒.๒.๔. บุคลากรในกระบวนการดำเนินการทางวินัยยังขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ และวิธีปฏิบัติในการดำเนินการทางวินัย

๕.๒.๒.๕. ขาดแรงจูงใจในการสร้างค่านิยมร่วมเพื่อให้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ผู้ที่มีวุฒิทางนิติศาสตร์ หรือผู้ที่มีประสบการณ์ในการดำเนินการทางวินัย เช่น ค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์

๕.๒.๒.๖. ผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งยังไม่ให้ ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาและการเสริมประสิทธิภาพการดำเนินการทางวินัยอย่างจริงจัง

๕.๒.๓ Opportunities (โอกาสที่จะดำเนินการได้) สำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง มีโอกาสที่เป็นส่วนช่วยในการที่จะส่งเสริมให้สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

๕.๒.๓.๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ การเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจ ออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับวินัยและการลงโทษทางวินัยสำหรับเลขาธิการและพนักงาน ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๕.๒.๓.๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ การเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจ

ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานโดยทั่วไปของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งและให้มีหน้าที่และอำนาจลงโทษวินัยพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๕.๒.๓.๓. เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการวางระเบียบ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศหรือ มติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๕.๒.๓.๔. คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใดๆ แทนได้

๕.๒.๓.๕. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับความอนุเคราะห์ จากบุคคลและส่วนราชการอื่นเพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นอย่างดี เมื่อได้รับการร้องขอจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๕.๒.๔ Threats (อุปสรรค ข้อจำกัด หรือปัจจัยที่คุกคามการดำเนินงาน) สำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีข้ออุปสรรค ข้อจำกัด หรือภัยคุกคามที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานคือ กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือกฎ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งนำมาบังคับใช้โดยอนุโลม ถูกยกเลิกโดยส่วนราชการที่ออกกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือ กฎ ดังกล่าว ไปแล้ว จึงมีความล้าหลัง และมีความแตกต่างจากกฎหรือหลักเกณฑ์ ที่ออกมาทดแทน ซึ่งกฎหรือหลักเกณฑ์เดิมอาจไม่เป็นธรรมเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกฎหรือหลักเกณฑ์ ที่ออกมาทดแทน

๖. กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการทางวินัยของสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้วางกรอบแนวทางการดำเนินการไว้โดยมีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในกระบวนการ ดังนี้

๖.๑ กระบวนการสร้างเครื่องมือในการดำเนินการทางวินัย

๖.๑.๑. ออกกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย และการลงโทษทางวินัยสำหรับเลขาธิการและพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีความสำคัญและเป็นจุดเริ่มต้นของ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการทางวินัย การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่ ยกร่างกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ จึงต้องแต่งตั้งจากบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และ มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินการทางวินัย ซึ่งมีองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการ ดังนี้

๖.๑.๑.๑. เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นประธาน

๖.๑.๑.๒. รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นรองประธาน
รับผิดชอบงานบริหารทรัพยากรบุคคล

๖.๑.๑.๓	ผู้แทนสำนักงานข้าราชการพลเรือน	เป็นอนุกรรมการ
๖.๑.๑.๔	ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง	เป็นอนุกรรมการ
๖.๑.๑.๕	ผู้แทนผู้ตรวจการ	เป็นอนุกรรมการ
๖.๑.๑.๖	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี	เป็นอนุกรรมการ
๖.๑.๑.๗	ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล	เป็นอนุกรรมการ
๖.๑.๑.๘	ผู้อำนวยการฝ่ายวินัยและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม	เป็นเลขานุการ
๖.๑.๑.๙	นิติกรและพนักงานฝ่ายวินัยและเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมทุกคน	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการยกร่างและจัดทำกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษทางวินัยสำหรับเลขาธิการและพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อเสนอคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ในการจัดทำกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษทางวินัยของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะดำเนินการโดยวิธีการนำข้อดีและข้อเสียของ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ.๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา มาเปรียบเทียบกับข้อดีและข้อเสียของ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็น กฎ ที่ สำนักงาน ก.พ. ออกมาใช้ทดแทน กฎ ก.พ.ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ที่ถูกยกเลิกไป แต่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งยังคงนำมาใช้อยู่ จึงเป็นเหตุให้ กฎ ก.พ.ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) มีความล้าหลังและมีความแตกต่างเมื่อเปรียบเทียบกับ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ การเปรียบเทียบ กฎ ก.พ. ทั้ง ๒ ฉบับ เพื่อให้เกิดการตกผลึกของข้อกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ และนำส่วนที่ดีที่สุดมาเป็นกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์เฉพาะของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำหรับการนำแนวทางตามคำพิพากษาของศาลปกครองมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์เพื่ออุดช่องว่างของการดำเนินการทางวินัย เพื่อให้กฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป และมีหลักประกันความเป็นธรรมให้แก่ทุกฝ่าย โดยใช้ระยะเวลาประมาณ ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบในการดำเนินการ (ช่วงเดือน ตุลาคม ๒๕๖๑ – มกราคม ๒๕๖๒)

๖.๑.๒ จัดทำคู่มือการดำเนินการทางวินัยอย่างละเอียด ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด รวบรวมแนวทางการลงโทษทั้งของสำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมถึงคำพิพากษาศาลปกครองที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการดำเนินการทางวินัยสามารถนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีฝ่ายวินัยและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ โดยใช้ระยะเวลาประมาณ ๙๐ วัน (ช่วงเดือน ธันวาคม ๒๕๖๑ – กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒) ซึ่งสามารถดำเนินการควบคู่ไปกับการดำเนินการตามข้อ ๖.๑ (๑) ได้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างรวดเร็ว

กิจกรรม/หัวข้อ ระยะเวลา	ต.ค. ๖๑	พ.ย. ๖๑	ธ.ค. ๖๑	ม.ค. ๖๒	ก.พ. ๖๒	มี.ค. ๖๒	เม.ย. ๖๒	พ.ค. ๖๒	มิ.ย. ๖๒	ก.ค. ๖๒	ส.ค. ๖๒	ก.ย. ๖๒
กระทำผิดวินัย เช่น การออกให้ความรู้ เกี่ยวกับการกระทำ ผิดวินัย โดยร่วมกับ ผู้ตรวจการ เป็นต้น												
๖.๕ รวบรวมสถิติ ข้อมูลในการ ตรวจสอบความ ครบถ้วนถูกต้อง ของสำนวนทาง วินัยที่ดำเนินการ โดยผู้ผ่านการอบรม ตามข้อ ๖.๒	←											→

๗. ระยะเวลาการดำเนินการ

เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ – เดือน กันยายน ๒๕๖๒

๘. งบประมาณ

งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
โดยแบ่งเป็นตามกิจกรรม ดังนี้

๘.๑ การจัดทำกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ มีค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าเบี้ยประชุม
คณะอนุกรรมการ ค่าอาหารว่าง (ประชุมจำนวน ๕ ครั้ง)

๘.๑.๑ ค่าเบี้ยประชุม จำนวนเงิน ๕๖,๐๐๐ บาท ดังนี้

๘.๑.๑.๑ ประธานอนุกรรมการ (๑,๒๐๐ บาท x ๕ ครั้ง) จำนวนเงิน
๖,๐๐๐ บาท

๘.๑.๑.๒ อนุกรรมการ (บุคคลภายใน) (๑,๐๐๐ บาท x ๓ คน x ๕ ครั้ง)
จำนวนเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท

๘.๑.๑.๓ อนุกรรมการ (บุคคลภายนอก) (๒,๐๐๐ บาท x ๒ คน x ๕ ครั้ง)
จำนวนเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท

๘.๑.๑.๔ เลขานุการ (๑,๐๐๐ บาท x ๕ ครั้ง) จำนวน ๕,๐๐๐ บาท

๘.๑.๑.๕ ผู้ช่วยเลขานุการ จำนวน ๒ คน (๑,๐๐๐ บาท x ๒ คน x ๕ ครั้ง)
จำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๘.๑.๒ ค่าอาหารว่าง จำนวน (๕๐ บาท x ๑๕ คน x ๕ มื้อ) จำนวนเงิน ๓,๗๕๐ บาท

๘.๒ การดำเนินการโครงการจัดอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย เช่น ค่าสถานที่ ค่าอาหาร ค่าจัดทำเอกสาร ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้เข้าร่วมอบรม ค่าที่พัก ฯลฯ จำนวน ๓ วัน

๘.๒.๑ อบรมผู้บริหาร นิติกร หรือผู้ที่มีวุฒิทางกฎหมาย ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด จำนวน ๗๗ จังหวัดๆ ละ ๓ คน รวม ๒๓๑ คน โดยแบ่งออกเป็น ๔ รุ่น ตามภูมิภาค (เหนือ กลาง ใต้ ตะวันออกเฉียงเหนือ) โดยใช้งบประมาณรุ่นละ ๔๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนบาทถ้วน)

๘.๒.๒ อบรมผู้ที่ไม่มีความรู้ทางนิติศาสตร์ จำนวน ๑ รุ่น ณ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๖๐ คน งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนบาทถ้วน)

๘.๓ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมป้องกันและป้องกันมิให้พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกระทำผิดวินัย (ขึ้นอยู่กับกิจกรรมซึ่งในบางกรณีไม่ต้องใช้งบประมาณ)

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

๙.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลผลิต (Output) และหรือระดับผลลัพธ์ (Outcome)

๙.๑.๑ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ การดำเนินการทางวินัยที่มีมาตรฐาน ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยของสำนักงาน ก.พ. เพื่อใช้ในการดำเนินการทางวินัยเป็นการเฉพาะ มีคู่มือการดำเนินการทางวินัย อย่างละเอียดตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กำหนด มีแนวทางการลงโทษทางวินัยเพื่อใช้เป็นแนวทาง และเป็นมาตรฐานในการลงโทษพนักงาน และมีหลักประกันความเป็นธรรมให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้กล่าวหา และผู้ถูกกล่าวหา

๙.๑.๒ บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการทางวินัย มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถดำเนินการทางวินัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เกี่ยวข้อง ทั้งผู้กล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหา รวมถึงบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการทางวินัย โดยกลุ่มเป้าหมาย ที่ได้รับความรู้จากการอบรมสามารถผ่านการทดสอบด้วยคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

๙.๑.๓ คดีทางปกครองที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยไม่ถูกพิพากษา ให้เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในอัตรา ๑๐๐ %

๙.๒ วิธีการ/เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและการประเมินผล (สำเร็จ)

๙.๒.๑ แบบทดสอบที่มีมาตรฐาน ซึ่งออกแบบโดยผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินการทางวินัยทั้งภายนอกและภายใน

๙.๒.๒ การรวบรวมสถิติข้อมูลของฝ่ายวินัยและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ในระยะเวลา ๑ ปีงบประมาณ เพื่อตรวจสอบสำนวนการสอบสวนทางวินัยที่ดำเนินการโดยผู้ผ่าน

การอบรมเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ไม่ถูกส่งกลับเพื่อดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง

๙.๒.๓ แนวทางการลงโทษที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งรวบรวมและจัดทำไว้ โดยผู้บังคับบัญชาสามารถพิจารณากระบวนการดำเนินการทางวินัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และการลงโทษทางวินัยเป็นไปตามแนวทางการลงโทษดังกล่าว

๙.๒.๔ การรวบรวมข้อมูลสถิติของสำนักกฎหมายและคดีเกี่ยวกับการดำเนินคดีทางปกครองที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย พบว่า คดีดังกล่าวไม่ถูกพิพากษาให้เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายลดลงจากเดิม

๑๐. ข้อเสนอแนะ

ภายหลังจากการดำเนินการเสร็จสิ้นทุกขั้นตอนแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรที่จะจัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากรที่จะทำหน้าที่ในการดำเนินการทางวินัย เพื่อทดแทนบุคลากรซึ่งผ่านการอบรมที่เกษียณอายุงาน หรือออกจากงานด้วยเหตุอื่น ซึ่งจะเป็นการป้องกันปัญหาขาดแคลนบุคลากรที่จะทำหน้าที่ดังกล่าว อีกทั้งยังเห็นควรมีการฝึกอบรม ทดสอบ เกี่ยวกับขั้นตอนและกระบวนการดำเนินการทางวินัยอย่างต่อเนื่องให้กับบุคลากรที่เคยผ่านการอบรมมาแล้ว เพื่อป้องกันปัญหาการหลงลืมที่เกิดจากการไม่ได้ปฏิบัติมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะทำหน้าที่ดังกล่าวตลอดเวลา ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการทางวินัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว และเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

สำหรับผู้ที่ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแล้ว เห็นควรสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้เกิดความตระหนักและสร้างค่านิยมการเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นผู้ดำเนินการทางวินัย เช่น การมีค่าตอบแทน การประเมินความดีความชอบ เป็นต้น แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ที่กำหนด อาทิ การกำหนดค่าตอบแทนเป็นรายสำนวน การพิจารณาขึ้นเงินเดือนกรณีพิเศษหากในปีนั้นเป็นผู้ดำเนินการทางวินัย จำนวน ๒ เรื่องขึ้นไป เป็นต้น

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการทางวินัยของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าว ยังสามารถนำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของส่วนงานอื่นในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนได้ เพื่อให้การทำงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในองค์กรรวมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐาน สุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม ดังค่านิยมหลักของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่กำหนดว่า “องค์กรยึดหลักธรรมาภิบาล ผู้ปฏิบัติงานยึดหลักสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม รู้รักสามัคคีและภักดีต่อองค์กร” เพราะหากในการบริหารงานภายในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งยังไม่มีมาตรฐาน สุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะให้ความสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม ต่อบุคคลภายนอกได้อย่างไร